871/11

Den 27. juni 2011 blev i sag nr. 79.080:

xxxxx xxxxxx xxxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Danske Forsikring
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har heltidsulykkesforsikring i Danske Forsikring. Hun klager over, at selskabet har afvist at yde dækning i anledning af et anmeldt ulykkestilfælde.

Selskabet har afvist kravet med henvisning til, at der ikke er årsagssammenhæng mellem den anmeldte hændelse og klagerens nuværende gener.

Forsikringen dækker direkte følger af et ulykkestilfælde. Ved et ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade. Forsikringen giver alene ret til udbetaling, hvis ulykken medfører varige gener svarende til en méngrad på mindst 5 %.

Det fremgår af sagen, at klageren den 15/12 2009 anmeldte til selskabet, at hun i forbindelse med udførelsen af sit arbejde i en skolefritidsordning den 7/12 2009 blev ramt i hovedet af en piges hånd under pigens udførelse af armgang. Næsen blev ramt og var lidt øm. 2 dage senere begyndte klageren at få ondt i nakken. Hændelsen blev tillige anmeldt som en arbejdsskade.

Ved brev af 16/12 2009 til klageren anmodede selskabet om en samtykkeerklæring til brug for indhentning af supplerende lægeoplysninger fra egen læge.

Efterfølgende modtog selskabet journaloplysninger fra klagerens egen læge. Af journaludskriften fremgår bl.a.:

"**Onsdag d. 16. december 2009**
Journal tekst - Fysioterapi
Kl. 13:03
7 dec., mindre arbejdsskade, da et barn gled ned af armgang, og hendes ve, arm ramte pt. i ansigtet, således at hun fik en kraftig hyperextension i columna cervicalis, nu ømhed af begge m. trapetzius. Som dagene er gået, bliver det værre og værre., dels med smerter i nakken, og de øvre thoracale hvirvler., skaden er anmeldt, og sygemeldt fra d. 14 dec.-09.
…
Onsdag d. 13. januar 2010
Journal tekst - Epikrise
Kl. 12:54
** BILLEDDIAGNOSTIKEPIKRISE **
Modtaget fra Sygehus …, Hob Røntgen amb. Hob Røntgen amb. Afsendt: 13-01-2010 kl. 12:19
Røntgenbesøg påbegyndt: 12-01-2010
Patientens status: Patienten er under ambulant røntgenbehandling.

AKTIONSDIAGNOSE:
A DZ016 - Radiologisk undersøgelse
ANDRE DIAGNOSER OG OPERATIONER:
12-01-2010 kl. 13:10: Undersøgelse UXRE10 - Røntgenundersøgelse af columna cervicalis
12-01-2010 kl. 13:10: Undersøgelse UXRE20 - Røntgenundersøgelse af columna thoracalis

Endelig beskrivelse 2010-01-13 08:43
RØNTGENUNDERSØGELSE AF COL. CERV. SAMT COL. THOR.:
Viser udover let affladet halslordose normale ossøse og artikulære forhold.
Røntgendiagnose:
let affladet halslordose."

De fremkomne oplysninger blev herefter forelagt selskabets lægekonsulent. I selskabets brev af 15/3 2010 til klageren hedder det:

"Jeg har modtaget oplysningerne fra din læge. Jeg skal oplyse, at dine gener desværre ikke er dækket af forsikringen.

Her får du forklaringen
Din forsikring dækker direkte følger af et ulykkestilfælde. Ved et ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade. Hændelsen skal være egnet til at forårsage personskaden.

Du oplyser, at generne opstod efter en elevs hånd smutter med stor kraft ned i hovedet på dig og rammer næsen.

Vi mener ikke, at den beskrevne hændelse på anmeldelsen, kan forårsage forstuvning af nakken, hjernerystelse eller iøvrigt varigt men. Vi mener den beskrevne hændelse højest giver et forbigående hold i nakken.
Jeg håber, at du kan acceptere vores afgørelse af sagen."

Klageren var utilfreds med afgørelsen og klagede derfor over denne. I forbindelse hermed indsendte hun til selskabet supplerende oplysninger i form af blanket vedrørende anmeldelse af arbejdsulykke, arbejdsskadeforsikringens brev vedrørende anerkendelse af den anmeldte arbejdsskade, notat vedrørende henvisning til fysioterapeut, lægeerklæring samt udskrift af kommunens arbejdsevnevurderingsjournal.

Af "Anmeldelse af arbejdsulykke m.v.", der er dateret 15/12 2009, fremgår bl.a.:

> "Beskrivelse af forløbet:
> I 1. lektion, som er en idrætstime, skulle skadelidte hjælpe en pige fra 1. B med at gå armgang på trapezbanen. Skadelidte var bevidst om at passe på ryggen, hvis pigen skulle falde, men havde ikke forudset, at pigens fingre smuttede, så skadelidte fik en knyttet hånd med stor kraft ned over ansigtet, hvilket bevirkede et ryk bagud i nakken."

Af lægeerklæring af 15/1 2010, der er udfærdiget af klagerens egen læge til brug for behandlingen af arbejdsskadesagen, fremgår bl.a.:

"

1 Diagnose angivet på dansk og latin		Diagnose på dansk: Forstuvning af halshvirveldelen Diagnose på latin: Distrosio columna cervicalis
2 Oplyser den tilskadekomne, at der aktuelt er klager/symptomer	Nej Ja ☐ ☒	Hvis Ja, udfyldes: Hvilke klager/symptomer oplyser den tilskadekomne om aktuelt? Kroniske smerter i nakke-skulder åget
3 Er der objektive forandringer som følge af skaden?	Nej Ja ☐ ☒	Hvis Ja, udfyldes: Hvilke? Let nedsat extention i columna cervicalis
4 Skønner De, at tidligere sygdomme, skader eller andre forhold har haft nogen form for indflydelse?	Nej Ja ☒ ☐	Hvis Ja, udfyldes: Hvilke?
5 Forventes der varige følger efter skaden/sygdommen?	Nej Ja ☐ ☐	Hvis Ja, udfyldes: Hvilke varige følger? Kan ikke udtales på nuværende tidspunkt.

"

Af kommunens arbejdsevnevurderingsjournal fremgår bl.a.:

> "<u>Opfølgningssamtale</u>
> 25-01-2010 **Opfølgning**
> Emne: Planlagt opfølgning
> D.d. haft opfølgning med [klageren]
> <u>Helbred</u>
> [Klageren] har fået piskesmæld og er i fysioterapeutisk behandling ved … Fysioterapi. Det er anmeldt og anerkendt som arbejdsskade og sagen er sendt videre til arbejdsskadestyrelsen. Anita fik et barns arm i hovedet.

Arbejdsmæssig situation
[Klageren] er d.d. startet delvist op på arbejde, det er aftalt at [klageren] forsøger at starte op med 10 timer pr. uge. [Klageren] er uddannet pædagog og arbejder i en SFO på … skole. [Klageren] udtrykker glæde ved sit arbejde.
Det vurderes at [klageren] er delvist uarbejdsdygtig og berettiget til sygedagpenge."

Efter fornyet gennemgang af sagen sendte selskabet brev af 21/4 2010 til klageren. Af dette brev fremgår:

"Jeg har modtaget dit brev med diverse bilag. Jeg skal oplyse, at vi fastholder vores afgørelse af 15. marts 2010.

Her får du forklaringen
Der er ikke nye oplysninger i det fremsendte, der giver os anledning til at ændre vores afgørelse.

Vores lægekonsulent fastholder, at den beskrevne hændelse højest kan give forbigående hold i nakken."

Den 22/9 2010 har klageren indgivet klage til nævnet. Af klageskemaet fremgår bl.a.:

"**2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? …**
Jeg vil have anerkendelse af skadens omfang, der giver kroniske nakkesmerter og hovedpine samt nedsat arbejdsfunktion, idet jeg ikke kan løfte etc.
Hvorfor kan jeg få dækket mine udgifter til fys og medicin som arbejdsskadeforsikringen og min egen (dyre) forsikring bare siger det er et hold i nakken, uden at have undersøgt eller talt med mig?"

Selskabet har i brev af 4/10 2010 til nævnet bl.a. anført:

"**Vi fastholder vores afgørelse**
Vi har efter fornyet gennemgang af sagen ikke fundet anledning til at ændre vores afgørelse efter [klagerens] klage til Ankenævnet. Hvis Arbejdsskadestyrelsen har anerkendt hændelsen som en arbejdsskade ændrer heller ikke ved vores afgørelse.

Af vores forsikringsbetingelser fremgår det at der skal være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden for at opnå dækning. Her lægges bl.a. vægt på om hændelsen er egnet til at forårsage personskade.

I henhold til dette punkt i vores forsikringsvilkår, må vi fastholde, at [klageren] den 7. december 2009, hvor hun får en hånd i hovedet ikke har været udsat for en hændelse, som er egnet til at forårsage varig personskade i form af varig nakkelidelse/whip-lash."

Herefter har klageren i brev af 27/12 2010 til nævnet anført:

"Hermed sender jeg en kopi af arbejdsskadestyrelsens kendelse, samt udtalelse fra speciallæge ….

Jeg vil gerne have sagen genoptaget, idet jeg ikke er enig i Topdanmarks vurdering af at det kun er forbigående gener, når arbejdsskadestyrelsen anerkender det som en skade med 10% mengrad."

Vedlagt brevet har klageren som anført medsendt kopi af neurologisk speciallægeerklæring dateret 1/11 2010. Af speciallægeerklæringen fremgår bl.a.:

"**Diagnose:**
Trauma capitis seq./følger efter hovedtraume.

Konklusion:
41-årig udisponeret højrehåndet tidligere rask pædagog undersøges på foranledning af Arbejdsskadestyrelsen for følger efter arbejdsskade indtruffet den 07.12.09. Undersøgte kom til skade, da hun i forbindelse med sit arbejde som pædagog **i** skolefritidsordningen blev ramt af en ca. 35 kg tung pige, der klatrede i en trapezbane, da hun pludselig mistede grebet og faldt ca. 2 m ned og ramte undersøgte i ansigtet, så hun rykkede tilbage, men hun var ikke bevidsthedspåvirket. Undersøgte fik hovedpine, men fortsatte på arbejde. Om aftenen følte hun sig tiltagende stiv i nakken og havde fortsat hovedpine. Hun var i arbejde de følgende fire dage, men havde progredierende symptomer, gik til egen læge, der konstaterede, at der forefandtes symptomer på muskelforstrækning, og der blev ordineret Pamol og Ipren som beskrevet. Omkring den 14.12.09 gik undersøgte atter til læge, og der blev da ordineret Diclofenac, Pamol og Kodein som beskrevet. Det hjalp lidt, men undersøgte var fortsat plaget af hovedpine og nakkesmerter og sygemeldtes i 7 uger. Hun fik fysioterapi primo januar 2010, men uden virkning. Symptomerne aggraveredes imidlertid fortsat i forbindelse med arbejde, også i forbindelse med almindeligt husarbejde derhjemme, og undersøgte kunne heller ikke holde ud at læse. Primo februar 2010 begyndte undersøgte at arbejde, til en begyndelse 10 timer ugentlig i de første 14 dage, hvilket hun klarede takket være hensyn fra gode kolleger. Hun havde dog fortsat svært ved at klare tungere ting i skolefritidsordningen som beskrevet. Undersøgte havde også problemer med korttidshukommelse og koncentration som anført. Hun kunne kun arbejde 10 min. ad gangen ved en computer. Hun havde svært ved at klare mødeaktiviteter, og generelt har tilstedeværelsen på arbejdspladsen medført sygefravær. Hun kan ikke foretage sig arbejde med hænderne strakt frem foran kroppen. Fysisk udfoldelse såsom boldspil og leg i forbindelse med arbejdet må begrænses betydeligt. Der har ikke været pareser eller koordinationsforstyrrelser. Håndslip fra venstre OE som anført. Undersøgte er træt, og hun sover ikke altid lige godt pga. nakkesmerter og hovedpine. Hun har også sværere ved at udføre arbejde derhjemme, f.eks. er det vanskeligt for hende at håndtere vasketøj og deltage i tungere rengøring og havearbejde, som hun stort set har måttet opgive, ligesom hun heller ikke kan stå for større madlavning. Der opleves dyspareuni. Hun kan højst køre en time i bil. Fritidsaktiviteter har ligeledes måttet begrænses, således kan undersøgte ikke længere ro kajak, gå ture, og cykelture må begrænses betydeligt, ligesom hun ikke længere kan udføre papirklip og maleri. Ved den objektive undersøgelse er fundet nedsat mobilitet af columna cervikalis og ømhed af nakke/skulderågsmuskulaturen bilat. samt ømhed ved palpation over vertebrae thoracalis 4, 5 og 6, men ingen fokalneurologiske udfald.
Tilstanden indebærer, at undersøgte må begrænse sine aktiviteter væsentligt i sit arbejde, selv om hun nu arbejder 32 timer ugentlig i skolefritidsordningen ligesom på ulykkestidspunktet. Prognosen skønnes på længere sigt god, idet der ikke er neurologiske udfald, men tidshorisonten for remission til præmorbidt niveau kan ikke fastsættes."
Undersøgte har bibeholdt sit arbejde som pædagog og oppebærer således samme løn som før skaden."

Vedlagt ovennævnte brev har klageren desuden medsendt uddrag af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse. I det medsendte uddrag, hvoraf dateringen ikke fremgår, hedder det bl.a.:

"**Anerkendelse**
Afgørelse
Vi har anerkendt den anmeldte ulykke som en arbejdsskade efter arbejdsskadeloven.
(Lov om arbejdsskadesikring § 6, stk. 1)

Begrundelse
Du har under dit arbejde som pædagog været udsat for en ulykke. Vi vurderer, at skaden i form af forstuvning af nakken er forårsaget af, at du fik en tung piges knyttede næve i hovedet fra et fald på to meter, hvorved du fik et kraftigt ryk bagover med nakken.

Varigt mén
Afgørelse
Vi vurderer, at dit mén efter arbejdsskaden er 10 procent.
…
Begrundelse
Vi har fastsat dit varige mén efter vores vejledende méntabel. Efter tabellens punkt B.1.1.3 vurderes middelsvære, daglige nakkesmerter uden eller med let bevægeindskrænkning, eventuelt med udstrålende armsmerter, og eventuelt lettere somatiske, kognitive og affektive ledsagesymptomer, til 10 procent.

Vi vurderer, at du har daglige middelsvære smerter i nakken med normal bevægelighed. Du har desuden lettere kognitive symptomer i form af hukommelses og koncentrationsbesvær. Dine gener svarer til punktet i méntabellen."

Efterfølgende har selskabet i brev af 17/2 2011 til nævnet anført:

"Jeg har modtaget og gennemgået akterne i Arbejdsskadesagen.

Efter fornyet gennemgang af sagen, kan jeg oplyse at Topdanmark fastholder afgørelsen.

Her får I forklaringen
Det er ikke Topdanmarks opfattelse, at den hændelse [klageren] har været udsat for er egnet til at forårsage en whip-lash med varige gener til følge.

[Klageren] har fået en hånd i hovedet under støtte af en pige, som gled ned fra armgang. Denne forklaring er givet ved de første kontakter med lægen.

I anmeldelsen til Topdanmark forklarer [klageren], at hun under støtte af pigen har let fat om pigens mave og ryg, og at hun var bevidst om at passe på sin ryg. [klageren] forklarer, at hun slog næsen og var lidt øm.

Vi vurderer forsat, at der er tale om en hændelse, som ikke er egnet til at forårsage varige men. Der er ikke energi nok i hændelsen til at den kan volde så voldsom skade.

Af speciallægeerklæringen fra Overlæge … fremgår det at pigen faldt 2 meter ned. Dette er ikke muligt, da [klager] har oplyst at hun havde fat om pigens mave og ryg og at pigen gled

ned. Beskrivelsen i speciallægeerklæringen stemmer således ikke overens med de første forklaringer på hændelsen.

Først nogle dage efter hændelsen får [klageren] smerter og opsøger lægen Der er ligeledes heller ikke sammenhæng mellem skadedatoen, genernes opståen og første besøg hos lægen.

Vi anerkender ikke [klagerens] gener som en følge af den hændelse, [klageren] var ude for den 7. december. Hendes gener må skyldes andre forhold."

Af klagerens brev af 10/3 2011 til nævnet fremgår:

"Efter at have fået lidt juridisk rådgivning, har jeg følgende at tilføje.

Arbejdsskadestyrelsen er den instans der har bemyndigelse til at fastsætte mén grad, og her er de bistået af lægefaglig ekspertise.

Efter gældende Retspraksis, kan Topdanmark således ikke tilsidesætte arbejdsskadestyrelsens afgørelse, og speciallægens vurdering om årsagssammenhæng, medmindre det er godt begrundet, og det er det ikke i dette tilfælde.

I speciallægens rapport står der, at jeg allerede efter ulykken havde tiltagende hovedpine og stivhed i nakken.

Jeg forventer at ankestyrelsen følger arbejdsskadestyrelsens afgørelse.

Vedlagt er et foto af armgangen, der viser at der er over 2 m ned, og det er pigens frie fald på 2 m der henvises til, og ikke 2 m ned til mit hoved.

Jeg har endvidere vedlagt en udskrift fra en hjemmeside der beskriver whiplash effekterne."

I selskabets brev af 25/3 2011 til nævnet hedder det:

"Efter fornyet gennemgang af sagen, må jeg oplyse, at vi fastholder vores afgørelse i sagen.

Vi lægger i vores afgørelse vægt på, at vi ikke mener der er sket en hændelse, som er egnet til at forårsage varig personskade.

Som vi beskriver i vores brev til Ankenævnet af 17. februar 2011, fortæller [klageren] i sin skadeanmeldelse til Topdanmark, at hun har fat om pigens mave og ryg. [Klageren] beskriver nu pigens fald som et frit fald på 2 meter. Forklaringen bliver altså igen udvidet med ordene frit fald. Der kan ikke være tale om et frit fald på 2 meter, når den stang, pigen hænger i kun er godt 2 meter høj, og når [klageren] har fat om pigens mave og ryg.

Vi lægger forsat [klagerens] første forklaring til Topdanmark til grund, og fastslår, at der efter Topdanmarks og vores lægekonsulenters vurdering, umuligt kan være så meget energi i den hændelse, der har foregået, at det kan forårsage varig personskade.

Med hensyn til det juridiske aspekt, som [klageren] kommer ind på vedrørende Arbejdsskadestyrelsens afgørelse, må jeg oplyse, at vi ikke er forpligtet til at følge afgørelsen, hvis der

er sket en fejlvurdering fra Arbejdsskadestyrelsens side, hvilket vi vurderer, der er tale om i denne konkrete sag."

Hertil har klageren i brev af 31/3 2011 til nævnet bemærket:

"Som afsluttende bemærkning vil jeg bare sige at jeg synes det er blevet en tvist om formuleringer og jeg føler at Topdanmark sår tvivl om min troværdighed.

Som jeg hele tiden har gjort opmærksom på var jeg bevidst om ikke at komme til skade med ryggen, og havde derfor *løst* 'fat om' mave og ryg på pigen, således at hun ville glide gennem mine hænder og ned i faldunderlaget. Deraf 'frit fald'.

Jeg kan heller ikke forstå hvordan de kan mene at arbejdsskadestyrelsen har foretaget en fejlvurdering, når den er truffet ud fra lægeundersøgelser, og Topdanmarks lægekonsulent hverken har undersøgt eller talt med mig.

Jeg har stadig efter ca. 16 mdr. efter uheldet daglige smerter, går til behandlinger hos fysioterapeut og har mange aktiviteter jeg må afholde mig fra både på mit arbejde, i mit privatliv og min fritid."

Selskabet har igen fastholdt sin afgørelse ved brev af 6/4 2011 til nævnet. I brevet har selskabet anført, at klagerens gener må skyldes andre forhold end den anmeldte hændelse.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**14 Hvilke skader dækker forsikringen?**
A Direkte følger af et ulykkestilfælde
1. Forsikringen dækker direkte følger af et ulykkestilfælde.
Ved et ulykkestilfælde forstås en pludselig hændelse, der forårsager personskade.
…
3. Der skal være årsagssammenhæng mellem ulykkestilfældet og skaden for at opnå dækning. Ved vurderingen lægger vi blandt andet vægt på, om hændelsen er egnet til at forårsage personskade.
…
16 Hvordan bliver skaderne erstattet?
…
C Erstatning ved invaliditet - godtgørelse for varigt mén
1. Får forsikrede et varigt mén, er erstatningen lige så mange procent af forsikringssummen, som ménprocenten bliver fastsat til.
2. Ménprocenten bliver fastsat efter Arbejdsskadestyrelsens vejledende méntabel. Vi bruger altid den méntabel, der gælder på afgørelsestidspunktet.
Bliver erstatningssagen senere genoptaget, bruger vi den samme méntabel, som blev brugt ved den første afgørelse. Ménprocenten bliver fastsat uden hensyn til eventuel nedsættelse af erhvervsevnen, forsikredes specielle erhverv, individuelle forhold og sociale situation.
…
9. Vi betaler erstatning, hvis skaden har medført at forsikrede har fået et varigt mén på mindst 5% eller mindst 8%. Det fremgår af policen, om du har en forsikring, der skal betale erstatning fra 5% mén eller 8% mén."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen, herunder de fremlagte lægelige akter, finder nævnet ikke grundlag for at tilsidesætte Arbejdsskadestyrelsens vurdering, hvorefter ulykkestilfældet den 7/12 2009 har medført et varigt mén på 10 %. Selskabet har dermed ikke været berettiget til at afvise forsikringsdækning som sket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Danske Forsikring, skal anerkende, at ulykken den 7/12 2009 har medført gener svarende til en méngrad på 10 %, og skal på den baggrund opgøre og udbetale klageren den ménerstatning, som hun herefter har krav på, med tillæg af renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24.

Poul Sørensen